

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU HRVATSKE STRANKE PRAVA BIH (KOD 017)

Broj: 03-07-6-412/22
Sarajevo, 28.12.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH (kod 017) za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH (kod 017) za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedeni su u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska stranka prava BiH se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	3.000,00	4,81
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	59.349,86	95,19
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	62.349,86	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	62.349,86	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u iznosu od 49.448,44 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska stranka prava BiH. Skraćeni naziv je HSP BiH.

Hrvatska stranka prava BiH je registrovana kod Višeg suda u Mostaru Rješenjem broj R: 10/91 od 10.04.1991. godine, te kod Županijskog suda u Širokom Brijegu Rješenjem broj R: 14/98. Prema podacima Općinskog suda u Širokom Brijegu, stranka je upisana u registar ovog suda pod brojem: 064-0-Reg-07-000572. Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-17-000001 od 09.05.2017. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Ljubuškom, ulica Fra Petra Bakule 7¹.

Ovlašteno lice za zastupanje stranke u 2021. godini je Nikola Raguž, predsjednik stranke.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2021. godinu je Marko Perić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Hrvatska stranka prava BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured.

¹ Stranka je dana 10.07.2017. godine obavijestila Centralnu izbornu komisiju da je nova adresa stranke Stolac- Rivine bb.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava BiH za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava BiH izvršeni su u periodu od 2005. do 2020. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom i statutom za ostvarivanje ciljeva političke stranke, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim rashodima, da u finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

- (1) Hrvatska stranka prava BiH je u Planu utroška sredstava za period od 01.01. do 31.12.2021. godine planirala ukupne rashode u iznosu od 20.406,00 KM. Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je u 2021. godini stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 49.448,44 KM.

Analizom Plana utroška sredstava stranke za 2021. godinu utvrđeno je da plan nije sačinjen na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim.

Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je politička stranka sredstva utrošila mimo svog plana utroška sredstava, kako slijedi:

- Stranka u Planu utroška sredstava nije planirala troškove goriva i maziva, električne energije, zakupnine poslovnih prostora, održavanja opreme, neproizvodnih usluga, platnog prometa,

² Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

reklamiranja, takse, novčane kazne i slično, troškove ostalog materijala i troškove donacija pravnim licima, koje je u 2021. godini ostvarila u ukupnom iznosu od 40.356,08 KM; i

- Hrvatska stranka prava BiH je prekoračila troškove reprezentacije za 4.099,63 KM. Stranka je planirala troškove reprezentacije u iznosu od 500,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 4.599,63 KM.

Hrvatska stranka prava BiH je finansijska sredstva u iznosu od 44.455,71 KM utrošila mimo utvrđenog Plana utroška sredstava za period 01.01. do 31.12.2021. godine, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka.

- (2) Stranka je u poslovnim knjigama troškove goriva i maziva iskazala u iznosu od 4.818,35 KM.

Stranka je dostavila kopije fiskalnih računa za gorivo, ali na računima nije navedeno ko je koristio gorivo. Hrvatska stranka prava BiH nije dostavila naloge za službena putovanja niti putne naloge, te nije moguće utvrditi korisnika, relaciju putovanja i pređenu kilometražu, odnosno svrhu putovanja.

Prema podacima iz poslovnih knjige stranka u svom vlasništvu nema motorno vozilo, niti zaposlena lica.

Imajući u vidu sve navedeno, nije moguće utvrditi u koju svrhu je utrošeno gorivo, tj. u koju svrhu su utrošena finansijska sredstva stranke.

b) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pravilno iskazala prihode, rashode i obaveze i nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime su prekršene odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci-teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je navela je da ima samo Središnji ured.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka koristila poslovne prostore u Mostaru, Ljubuškom i Stocu, te da je ostvarila prihode iz budžeta Hercegovačko-Neretvanskog kantona i Zapadno-Hercegovačkog kantona, gradova Široki Brijeg i Orašje, te općina Odžak, Posušje, Grude i Stolac, što ukazuje da je imala i niže nivoe organizovanja.

Hrvatska stranka prava BiH u obrascu 1.1 nije navela podatke o svim organizacionim nivoima, čime je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

- (2) Stranka u obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) nije iskazala tačne podatke o transakcijskom računu, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 2 iskazala transakcijski račun broj: 1544802009137017 kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH sa sljedećim podacima: početno stanje u iznosu od 7.167,46 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 62.124,14 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 54.064,64 KM i saldo na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 15.226,96 KM.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno iskazala broj transakcijskog računa. Prema Izvještaju Centralne banke BiH o računima poslovnog subjekta, broj transakcijskog računa stranke kod Intesa Sanpaolo banke d.d. BiH je: 1544802009137014. Stranka je dostavila izjavu u kojoj navodi da su prilikom izrade godišnjeg izvještaja kao posljednju cifru broja računa upisali broj 7 umjesto broja 4.

- (3) Hrvatska stranka prava BiH, u godišnjem finansijskom izvještaju, nije pravilno iskazala podatke o prihodima iz budžeta, čime je prekršila odredbe člana 13., člana 15. i člana 19. Pravilnika.

U obrascu 3-f (prihodi iz budžeta) stranka je iskazala prihode iz budžeta u ukupnom iznosu od 59.349,86 KM i to: Federacija BiH u iznosu od 23.854,00 KM, Hercegovačko-neretvanski kanton u iznosu od 8.225,00 KM, Zapadnohercegovački kanton u iznosu od 9.000,00 KM, Grad Široki Brijeg u iznosu od 1.200,00 KM, Grad Orašje u iznosu od 5.710,04 KM, Općina Odžak u iznosu od 1.314,00 KM, Općina Posušje u iznosu od 3.535,50 KM, Općina Grude u iznosu od 2.000,00 KM i Općina Stolac u iznosu od 4.511,32 KM.

-Uvidom u izvode sa transakcijskog računa i podatke koje su dostavili različiti nivoi vlasti, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH ostvarila prihode iz budžeta u iznosu od 57.820,45 KM, kako slijedi: Federacija BiH u iznosu od 23.854,00 KM, Hercegovačko-neretvanski kanton u iznosu od 8.225,00 KM, Zapadnohercegovački kanton u iznosu od 9.000,00 KM, Grad Široki Brijeg u iznosu od 1.200,00 KM, Grad Orašje u iznosu od 5.624,04 KM, Općina Odžak u iznosu od 1.400,00 KM, Općina Posušje u iznosu od 3.535,50 KM, Općina Grude u iznosu od 2.000,00 KM i Općina Stolac u iznosu od 2.981,91 KM.

-Prema podacima koje je dostavila Općina Stolac dana 02.03.2022. godine, utvrđeno je da su iz budžeta ove općine na transakcijski račun Hrvatske stranke prava BiH (kod 017) isplaćena sredstva u iznosu od 1.529,41 KM koja su budžetom planirana za političku stranku HSP BiH (kod 734). Općina Stolac je dostavila i izjavu vijećnika Hrvatske stranke prava BiH (kod 734) Ivica Džakule kojom vijećnik izjavljuje da se sredstva uplaćuju na transakcijski račun Hrvatske stranke prava BiH (kod 017) broj: 15448002009137014 kod Intesa San Paolo d.d. banke.

Imajući u vidu da se prihodom iz budžeta smatra prihod definisan članom 3. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da se sredstva za rad raspodjeljuju na osnovu osvojenih mandata, a da je politička stranka primila sredstva koja su pripadala drugoj političkoj stranci, mišljenja smo da je Hrvatska stranka prava BiH (kod 017) sredstva iz budžeta Općine Stolac u iznosu od 1.529,41 KM primila suprotno odredbama člana 8. stav (1) tačka a) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (4) U obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu platiti) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka nije navela tačne podatke o imenu donatora, čime je prekršila odredbe člana 18. Pravilnika.

Stranka je u obrascu 3-e navela da je fizičko lice Zdravko Hrkač dao nenovčanu donaciju stranci u vidu zakupa poslovnog prostora bez naknade u iznosu od 3.000,00 KM.

Uvidom u Izjavu o korištenju poslovnog prostora³, utvrđeno je da vlasnik poslovnog prostora Zdravko Hrčić iz Ljubuškog daje Hrvatskoj stranci prava BiH poslovni prostor na korištenje bez naknade. Stranka je procijenila da tržišna vrijednost najma poslovnog prostora iznosi 250,00 KM mjesečno, što za godinu iznosi 3.000,00 KM.

- (5) Hrvatska stranka prava BiH nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 21., člana 22. i člana 23. Pravilnika. Takođe, stranka je sve troškove u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala kao troškove Središnjeg ureda, čime je prekršila i odredbe člana 7. stav (2)⁴ Pravilnika.

- Hrvatska stranka prava BiH nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala tačne podatke o troškovima zakupnine poslovnih prostora, odnosno humanitarnim rashodima. Isto tako, utvrđeno je da je stranka u godišnjem finansijskom izvještaju troškove zakupnine tri poslovna prostora iskazala kao troškove Središnjeg ureda u Ljubuškom, iako je iz

³ Izjava o korištenju poslovnog prostora broj: 08-07/19 od 07.01.2019. godine.

⁴ Finansijski izvještaj na nivou stranke podnosi se na obrascima 1, 1.1, 2, 2.1, 3, 3-f, 3-g, 4, 4.2. i 5, a za organizacione dijelove stranke na ostalim obrascima navedenim u članu 5. ovog pravilnika, i to posebno za svaki organizacioni dio političke stranke.

priložene dokumentacije utvrđeno da se poslovni prostori nalaze u Stocu, Mostaru i Ljubuškom.

Naime, politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju, u obrascu 4.1 Središnjeg ureda, iskazala troškove zakupnine poslovnih prostora u iznosu od 11.120,00 KM.

Uvidom u dostavljene ugovore o zakupu poslovnih prostora u Stocu, Mostaru i Ljubuškom, utvrđeno je da su troškovi zakupnine poslovnih prostora za 2021. godinu iznosili 11.250,00 KM, kako slijedi: troškovi zakupnine poslovnog prostora Središnjeg ureda u Ljubuškom u iznosu od 3.000,00 KM, troškovi zakupnine poslovnog prostora u Stocu u iznosu od 5.500,00 KM i troškovi zakupnine poslovnog prostora u Mostaru u iznosu od 2.750,00 KM.

Kontrolom podataka iskazanih u poslovnim knjigama utvrđeno je da je stranka troškove zakupnine poslovnih prostorija evidentirala u iznosu od 10.800,00 KM, odnosno u manjem iznosu u odnosu na ugovorenu cijenu zakupnine za 450,00 KM.

Takođe, uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH humanitarne troškove u iznosu od 320,00 KM⁵, koje je ostvarila po osnovu isplate potpore u radu Udruzi građana Domovina i dijaspora, u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju pogrešno iskazala kao troškove zakupnine poslovnih prostora.

- Stranka je u obrascu 4.2 (troškovi propagande) iskazala ostale troškove propagande u iznosu od 500,00 KM.

Uvidom u izvod broj 1 sa transakcijskog računa broj: 1544802009137014 kod Intesa Sanpaolo banke d.d utvrđeno je da je stranka 05.01.2021. godine platila medijsko oglašavanje promocija blagdanske čestitke.

S obzirom da je riječ o redovnim troškovima reklame (blagdanske čestitke), stranka je navedene troškove trebala iskazati u obrascu 4.1 (režijsko-administrativni i ostali troškovi) kao *troškove reklame i propagande*.

- (6) Hrvatska stranka prava BiH nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala obaveze po osnovu zakupa poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

- (7) Politička stranka u godišnji finansijski izvještaj nije uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruženja Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁶, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom i statutom za ostvarivanje ciljeva političke stranke,***
- ***da vodi pravilne evidencije o primljenim priložima,***
- ***da ne prima zabranjene priloge,***
- ***da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama,***

⁵ Dana 03.11.2021. godine.

⁶ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

- *da u finansijski izvještaj uključi sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMEHTAP:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava BiH nije dostavila primjedbe na mišljenje revizora i nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Tanja Golijanin

Šef Službe za reviziju

Mr sc. Hasida Gušić